Należność pocztowa opłacona ryczałtem. Wilno, Piątek 3 maja 1929 r. Cena 20 groszy.

KURJER WILEŃSKI

Rok VI. NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY Nr. 102 (1447)

W świetle prawdy historycznej.

Ustawa 3 maja była niewątpliwie objawem zdrowej reakcji w ówczesnem społeczeństwie polskiem przeciwko rozkładowym prądom, nurtującym wśród ogółu szlacheckiego od XVII wieku. Zupełne rozprzężenie ustroju państwowego Rzeczypospolitej domagało się gwałtownie naprawy i uporządkowania skarbu, administracji i wojskowości. Dążenia reformatorskie znalazły swój wyraz w Konstytucji 3 maja, opracowanej pod wpływem ideologji encyklopedystów francuskich, zapatrujących się na państwo pod kątem widzenia racjonalistycznej filozofji.

Dzięki temu zwolennicy Konstytucji majowej stali się jednocześnie najzagorzalszymi centralistami, na wzór jakobinów francuskich. Najskrajniejsi radykali ówcześni, jak Kołłątaj i Jezierski bronili namiętnie pomysłów unifikacyjnych, zwalczając w imię demokratyzmu tradycje historyczne i ustrój dualistyczny, jako szkodliwy przeżytek. W głośnej swej broszurze p.t. „Wzmianka krótka o zjednoczeniu Księstwa litewskiego z Królestwem polskiem w duchu wolności i równości" kanonik Jezierski wypowiadał się za zupełnem zespoleniem obu narodów: „Z mieszkańców dwojakiej ziemie obróciło się obywatelstwo w postać jednej Rzeczypospolitej. To nie jest zjednoczenie takie, jak Wielkiej Brytanji, gdzie trzy królestwa złączone, ale nie zjednoczone w jeden naród angielski; to nie jest zjednoczenie takie, jakie sobie przedsięwzięła jedna królowa na północy, chcąc połączyć Norwegję, Szwecję i Danję; ale to jest zjednoczenie Litwy z Polską, tak wspólnie wzajemne, jakie jest szczepienie w ogrodach drzewa w drzewo, gdzie z podwójnej drzewiny jedna tylko powstaje roślina. Kraje litewskie są ziemią polską, a prowincje polskie są nawzajem ziemią litewską... Gdy razem dwa narody przeistaczają się w jeden naród, wszystko wspólną i wszystko całkowicie ogólną własnością zostaje. I ta jest różnica zjednoczenia się dwóch narodów w jeden naród od połączenia się dwóch narodów pod panowanie jedno"...

Propaganda skrajnego unitaryzmu, w którym patrjoci upatrywali zbawienie ojczyzny, nie pozostała oczywiście bez wpływu na umysły bardziej postępowej części społeczeństwa. Tylko nieprzejednani konserwatyści opierali się stanowczo daleko idącym zmianom w dotychczasowych stosunkach wzajemnych pomiędzy Polską a Litwą. Wybitny reprezentant tego obozu Suchodolski, kasztelan smoleński, podczas dyskusji nad projektem wspólnej komisji wojskowej energicznie domagał się dwóch osobnych komisyj, utrzymując, że „stany koronne nie mogą mieć zwierzchności nad wojskiem litewskiem. Naród litewski unją łącząc się nie poddał się pod żadną, ani sądową ani rządową stanów koronnych zwierzchność..."

Większość jednakże posłów litewskich ulegając naciskowi opinji i popularnym hasłom godziła się na znaczne ustępstwa z przysługujących W. Ks. Litewskiemu prerogatyw odrębności i głosowała za projektem Ustawy Rządowej, który traktował terytorjum Polski i Litwy jako jednolitą całość państwową i przekreślał ustrój dualistyczny państwa, ustalony przez Unję Lubelską.

Dlatego też w publicystyce polskiej oraz w popularnej literaturze historycznej utarło się mniemanie, że Konstytucja 3 maja jest ostatnim wyrazem stosunku prawno-państwowego Polski i Litwy przed upadkiem Rzeczypospolitej, a mylny ten pogląd jest źródłem, z którego czerpią, między innemi, uzasadnienie swych centralistycznych tendencyj, przeciwnicy ideologji federalistycznej.

Źródła historyczne mówią jednakże co innego. Konstytucja 3-go maja bynajmniej nie była ostatnim aktem prawodawczym przedrozbiorowym, regulującym stosunek wzajemny W. Ks. Litewskiego i Korony. Uległ on wprawdzie pewnemu zacieśnieniu w porównaniu do założeń, na jakich się opierał od czasów Unji Lubelskiej, nie do tego stopnia wszakże, jak to przewidywała Ustawa majowa, nie wspominająca ani słowem o unji i wprowadzająca nowy podział państwa na trzy prowincje: Wielkopolską, Małopolską i Litewską.

Gdy bowiem pierwotny entuzjazm dla Konstytucji zaczął ostygać i gdy się rozpoczęły prace sejmowe, nad rozwinięciem szczegółowem zasad uchwalonej reformy, posłowie litewscy zaczęli wysuwać żądania, godzące wprost w jej podstawy. Separatystyczne tendencje litewskie ujawniły się w całej pełni przy omawianiu projektu wspólnej komisji skarbowej. Posłowie litewscy w żaden sposób nie chcieli się zgodzić na złączenie dwóch osobnych komisyj skarbowych, istniejących od r. 1764. Tarcia były tak silne, że w sprawę musiał się wdać król, który starał się załagodzić rozdwojenie. Wpłynęła nowa kombinacja i wzmian za złączenie skarbów proponowano Litwinom udzielenie połowy miejsca (zamiast trzeciej części) w komisji. Posłowie litewscy zbierali się na sesję dwukrotnie; niełatwo im przyszło zrezygnować z osobnej komisji skarbowej.

Wreszcie na posiedzenie sejmowe w dn. 20 października marszałek Konfederacji litewskiej przyniósł projekt, w którym wzamian za złączenie skarbów żądano różnych ustępstw na rzecz W. Ks. Litewskiego. Wskutek interwencji króla, mimo oporu posłów koronnych, projekt ten został przyjęty przez Sejm i oblatowany pod datą 22 października p. t. „*Zaręczenie wzajemne obojga narodów*".

Wzamian za złączenie skarbu i wojska Litwa otrzymała następujące koncesje: 1) w komisjach wojskowej i skarbowej oraz we wszystkich magistraturach wspólnych, jakie ustanowione będą w przyszłości tyle zasiadać będzie osób z Litwy, ile z Korony; 2) w komisjach wojskowej i skarbowej prezydencja koleją raz będzie przy Litwie, drugi raz przy Koronie z równym wymiarem czasu; 3) W. Ks. Litewskie będzie miało taką samą jak Korona liczbę ministrów i urzędników narodowych, z temi samemi tytułami i obowiązkami; 4) kasa skarbowa z dochodów publicznych litewskich znajdować się będzie w Litwie; 5) sprawy komisji skarbowej i dotyczące W. Ks. Litewskiego rozpatrywane będą przez sąd osobny w Litwie.

Najważniejszem jednak odstępstwem od zasad Konstytucji majowej było przywrócenie tytułu W. Ks. Litewskiego oraz uznanie jego równorzędności z Koroną w myśl tradycji unijowych, co w uroczystej formie stwierdza końcowy ustęp aktu „*Zaręczenia*".

„A te wszystkie rzeczy tu postanowione i ukoronowane, My Król, za zgodą skonfederowanych stanów, mając być potrzebne i obojemu temu narodowi tak Koronie Polskiej, jako i Wielkiemu Xięstwu Litewskiemu, jako jednej, wspólnej a nierozdzielnej Rzeczypospolitej pożyteczne, uznajemy być artykułami aktu unji tychże narodów oraz trwałość i nienaruszenie owych, przez akt niniejszy warujemy, utwierdzeniem i umacniamy warunkiem, takiem, jakie mamy w akcie unji Korony Polskiej i W. Ks. Lit. A jako My Król za artykuł *pactorum conventorum* to wszystko sobie poczytujemy, tak i następcom Naszym to wszystko *inter pacta conventa* ku zaprzysiężeniu umieszczonem mieć chcemy."

Nie Ustawa majowa więc, lecz późniejsze od niej „Zaręczenie wzajemne obojga narodów" może być uważane za punkt wyjścia dla dzisiejszych reminiscencyj o ustroju Rzeczypospolitej przedrozbiorowej. W jakim kierunku rozwijałaby się jej polityka wewnętrzna, gdyby państwo istniało dłużej, czy w kierunku unifikacyjnym czy też federacyjnym, oczywiście orzec dziś trudno, zresztą dociekania na ten temat nie miałyby praktycznego znaczenia dla obecnych stosunków.

Wówczas czynnikiem decydującym była wyłącznie szlachta. Z chwilą obudzenia się samowiedzy narodowej wśród ludu litewskiego i białoruskiego wszelkie układy i pakty, zawierane przez jedną tylko warstwę szlachecką, musiałyby ulec radykalnym przeobrażeniom, których zarys po części obserwujemy obecnie. W dniu jednak, w którym naród polski obchodzi uroczyście rocznicę swego państwowotwórczego wysiłku, nie zawadzi przypomnieć, że jednostronność, doktrynerym i nie liczenie się z rzeczywistością, która ukształtował rozwój historyczny, wywołują zawsze skutek wręcz przeciwny zamierzeniom. Jakobińskie teorje unifikacyjne, zbyt gorliwie zastosowane w dziele reformy majowej obudziły wśród szlachty litewskiej zamierający już separatyzm i protest przeciwko zakusom centralistycznym...

Derewniczy.

Delegacja republiki łotewskiej w Warszawie

Odznaczenia dla dostojników państwowych.

Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy.

Wczoraj rano przybyła do Warszawy delegacja republiki łotewskiej w osobach wicemin. parlamentu p. Kwiesisa i naczelnika wydziału Krajów Bałtyckich p. Muntersa. O godz. 9-tej na dworcu głównym, dostojnych gości powitali przedstawiciele władzy w osobach wicemin. spraw zagran. p. Wysockiego, dyr. gabinetu min. spr. zagr. p. Szumlakowskiego, dyr. departamentu konsul. i b. posła Polski na Łotwie p. Łukasiewicza, oraz k-danta m. Warszawy płk. Wieniawy-Długoszowskiego.

W południe delegacja łotewska złożyła piękny wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza, poczem została przyjęta na uroczystej audjencji przez p. Prezydenta Rzplitej. Na audjencji tej p. Kwiesis i p. Munters wręczyli p. Prezydentowi najważniejszą odznakę łotewską wielką wstęgę z łańcuchem orderu Trzech Gwiazd.

Następnie udali się na śniadanie, w którem oprócz p. Prezydenta i delegacji łotewskiej wzięli udział ministrowie: Zaleski, Staniewicz, wiceministrowie: gen. Konarzewski, prezes płk. Sławek i płk. Koc.

Delegacja republiki łotewskiej przywiozła ze sobą odznaki Orderu Trzech Gwiazd dla 6 osób ze świata politycznego i wojskowego. Wielką wstęgę orderu Trzech Gwiazd otrzymali ministrowie Zaleski, Kwiatkowski, Kuehn, b. premjer prof. Bartel, senator Kamieniecki, wiceministrowie Doleżal, Komandorje z gwiazdą otrzymali między innymi dyr. departamentu w min. skarbu p. Krahelski, dyr. gabinetu min. spraw zagran. p. Szumlakowski, poseł Polski w Estonji Libicki i dyr. departamentu M. S. Z. p. Jendrzejewicz. Komendorję orderu Trzech Gwiazd otrzymali między innymi: naczelnik wydziału wschodniego p. Hołówko, redaktor Monitora Polskiego p. Baranowski, zastępca szefa kancelarji cywilnej Prezydenta Rzplitej Michał Mościcki, szef gabinetu min. spraw wojskowych ppłk. Beck i zastępca szefa kancelarji wojskowej p. Prezydenta ppłk. Szyda.

Niezależnie od orderów Trzech Gwiazd delegacja łotewska podczas swojej bytności w Warszawie wręczy trzy tysiące medali odznak pamiątkowych oficerom i żołnierzom armji polskiej, którzy brali udział w walkach o niepodległość Łotwy.

WARSZAWA, 2.V (Pat). W dniu dzisiejszym pierwszy wiceminister spraw wojskowych gen. Konarzewski podejmował w imieniu p. Marszałka Piłsudskiego lampką wina przybyłą do stolicy delegację łotewską w osobach wicemarszałka Sejmu łotewskiego p. Kwiesisa oraz naczelnika wydziału bałtyckiego p. Muntersa. Na przyjęciu tem delegacja łotewska ofiarowała wojsku polskiemu około trzech tysięcy medali pamiątkowych, wydawanych z okazji wojny o niepodległość.

Do zgromadzonych na sali przemówił wicemarszałek Kwiesis, zaznaczając, że z okazji święta narodowego Polski rząd łotewski wyznaczył specjalną delegację dla złożenia życzeń. Nawiązując do momentu zawarcia braterstwa broni między armją polską i łotewską, kiedy to został nawiązany pierwszy kontakt wspólnej idei niepodległościowej, obserwujemy obecnie szczęśliwy rozwój wzajemnych przyjaznych stosunków obu państw. Na znak tego przeświadczenia Łotwa posyła obecnie Polsce swój medal pamiątkowy w wojnie o niepodległość.

Za przemówienie to podziękował w krótkich słowach pierwszy wiceminister spraw wojskowych gen. Konarzewski, poczem wicemarszałek Kwiesis wręczył osobiście medale pamiątkowe gen Rydzowi-Smigłemu, gen. Bończy-Uzdowskiemu, gen. Kutrzebie, płk. Schallyemu, płk. Underze i ppłk. Argasińskiemu. Po tej uroczystości obecni przeszli do następnej sali, gdzie przy kieliszku wina spędzono około godziny na serdecznej pogawędce.

WARSZAWA. 2. V. Pat. Dziś wieczorem delegacja łotewska podejmowana była przez p. ministra spraw zagranicznych Zaleskiego z małżonką obiadem, w którym wzięli udział ponadto przedstawiciele rządu oraz poseł łotewski p. Nuksa. Bezpośrednio po obiedzie odbył się w apartamentach p. min. Zaleskiego raut, na którym obecni byli przedstawiciele towarzystwa polsko-łotewskiego z sen. Kamienieckim na czele, minister przemysłu i handlu Kwiatkowski, b. minister skarbu Czechowicz, poseł łotewski Nuksa, podsekretarz stanu w MSZ. Wysocki, przedstawiciele wojskowości i społeczeństwa.

Trzeci Maj w Warszawie.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).

Dzisiejszą defiladę garnizonu warszawskiego na placu Marszałka Piłsudskiego z okazji święta Trzeciego Maja przyjmie P. Prezydent Rzplitej, w otoczeniu członków Rządu i szeregu generałów z wicemin. gen. Konarzewskim i szefem sztabu gen. Piskorem na czele.

Pani prezydentowa Mościcka, oraz pani Marszałkowa Piłsudska będą przyglądały się defiladzie z okien salonów reprezentacyjnych Sztabu Głównego.

Nieporozumienie między policją a milicją P. P. S.

Komunikat Starostwa Grodzkiego.

W związku z nieporozumieniem, wynikłem rzekomo pomiędzy policją a milicją P. P. S. przy wejściu do sali miejskiej podczas odbywającego się w dniu 1-go maja wiecu Polskiej Partji Socjalistycznej, — starosta grodzki zarządził przeprowadzenie szczegółowego dochodzenia w celu wyjaśnienia faktycznego stanu rzeczy. Dochodzenie to przeprowadzi osobiście zastępca starosty grodzkiego.

Odznaczenie wileńskich sądowników.

WARSZAWA. 2. V. (Pat). W dniu 2 maja o godzinie 12-ej w gabinecie p. ministra sprawiedliwości Car dokonał w gmachu ministerstwa uroczystej dekoracji odznakami krzyża komandorskiego orderu Odrodzenia Polski. Między innymi zostali udekorowani: Józef Przyłuski prokurator sądu apelacyjnego w Wilnie i Bzowski Kazimierz prezes sądu okręgowego w Wilnie. Powyższe ordery zostały nadane dekretem Pana Prezydenta Rzplitej, za zasługi położone na polu organizacji administracji sądownictwa oraz na polu pracy społecznej i naukowej.

O unormowanie stosunków polsko-niemieckich.

(Tel. od własnego korespondenta z Warszawy).

Z Berlina donoszą, że przewodniczący Sejmu Rzeszy p. Loebe zaprosił uczestników konferencji pacyfistycznej, oraz kilkadziesiąt osób ze świata politycznego i dziennikarskiego na przyjęcie towarzyskie, na którem odbyła się ożywiona wymiana zdań na temat unormowania stosunków i współżycia narodowego Polski i Niemiec.

Rewizyta łotewska w Finlandji.

RYGA, 2/V (Pat). Minister spraw zagranicznych Balodis w dniu 9-go b. m. wyjeżdża do Helsingforsu, gdzie zatrzyma się do dnia 14 b. m. Jak oświadczył minister przedstawicielom prasy, podróż jego jest rewizytą na złożoną mu wizytę przez fińskiego ministra spraw zagranicznych. Cel podróży polega, jak mówił minister w rozmowie z dziennikarzami, na stwierdzeniu raz jeszcze istniejącego przyjacielskiego zbliżenia pomiędzy obu narodami i ich rządami. Podróż ta stwierdza także, że po omówieniu przez Finlandję przyłączenia się do protokółu Litwinowa, nie nastąpiła zmiana w stosunkach łotewsko-fińskich.

Z bieżących zagadnień gospodarczych, między innemi będzie rozpatrywana sprawa włączenia łotewskiej klauzuli do umów zawartych przez Finlandję z innemi państwami. Dla Łotwy posiada to doniosłe znaczenie, gdyż Finlandja tęże wtedy mogła zastosować do Łotwy przywileje zawarte w tych traktatach, które idą jeszcze dalej, niż zasada największego uprzywilejowania.

Estońsko-sowieckie rokowania.

TALLIN, 2/V (Pat). Delegacja sowiecka, która będzie prowadziła pertraktacje z Estonją w sprawie zawarcia traktatu handlowego, przyjeżdża z Moskwy do Tallina 3 maja. Tegoż dnia odbędzie się pierwsze posiedzenie delegacyj estońskiej i sowieckiej.

Sprawy reparacyjne.

BERLIN, 2. V. (Pat.) Komunikat półurzędowy zaprzecza dziś kategorycznie pogłoskom o tem, jakoby prezydent Banku Rzeszy dr. Schacht miał wrócić do Paryża z nowemi propozycjami niemieckiemi.

Mord na granicy serbsko-bułgarskiej.

WIEDEŃ, 2-V. (Pat) Dzienniki donoszą z Sofji: Na granicy serbsko-bułgarskiej wydarzyło się nowe zajście graniczne. Pewien duchowny bułgarski, który sprzedał swój dom za 100 tysięcy denarów i chciał wrócić do Bułgarji, został przy przekroczeniu granicy zamordowany.

Petain następcą marszałka Focha.

PARYŻ, 2-V. (Pat) Na opuszczone przez marszałka Focha miejsce w akademji francuskiej wystawiona została kandydatura marszałka Petain. Prawdopodobnie jest, że w czerwcowych wyborach do akademji kandydatura ta przejdzie jednomyślnie.

Zabicie mordercy gen. Protogorowa.

WIEDEŃ, 2-V. (Pat). Macedończyk Brazdanow, jeden z morderców gen. Protogorowa, został zastrzelony przez nieznanych sprawców, którzy zdołali umknąć.

W Paryżu aresztowano 3400 osób.

PARYŻ, 2/V (Pat). W czasie wczorajszej manifestacji aresztowano 3400 osób, w czem 250 cudzoziemców. Wieczorem wszystkich aresztowanych wypuszczono na wolność. Zatrzymani zostali jedynie cudzoziemcy i osoby winne wykroczeń.

Koniec powstania w Meksyku.

DAUGLAS (stan Arizona), 2/V (Pat). Garnizon wojsk powstańczych, złożony z 1500 żołnierzy, znajdujących się w Avuaprieta, ostatniej twierdzy powstańczej, położonej na granicy północnej Meksyku, poddał się w dniu dzisiejszym wojskom rządowym.

DOUGLAS (stan Arizona), 2/V (Pat). Meksykański rząd federalny ofiarował amnestję gen. Caravec, dowódcy ostatniego znaczniejszego korpusu wojsk powstańczych.

Katastrofa samolotowa w Krakowie.

KRAKÓW, 2/V (Pat). W dniu wczorajszym, podczas ćwiczeń lotniczych drugiego pułku lotniczego, od aparatu pilotowanego przez zawodowego sierżanta Franciszka Stańcę odpadło skrzydło. Samolot spadł z wysokości 400 m. Zaalarmowane przez strażnika z wieży Marjackiej pogotowie ratunkowe przybyło na miejsce, gdzie znaleziono pod szczątkami aparatu zmiażdżone ciało sierżanta. Tragicznie zmarły pilot cieszył się opinją znakomitego lotnika.

Echa wypadków w Opolu.

Odwołanie prezydenta policji w Opolu.

BERLIN, 2. V. (Pat). Urzędowa pruska agencja prasowa donosi: Rząd pruski odwołał prezydenta policji opolskiej Mayra z jego dotychczasowego stanowiska i zarządził przeniesienie go w stan tymczasowego spoczynku od dnia 2 maja r. b. — Odwołanie nastąpiło na wniosek pruskiego ministra spraw wewnętrznych p. Grzesinskyego, który po powrocie z podróży służbowej w dniu 30. IV. zdecydował się na to zarządzenie, gdyż nastąpiło urzędowego sprawozdania o wypadkach, jakie miały miejsce w Opolu w dniu 28-go kwietnia r. b. w związku z przedstawieniem trupy teatralnej polskiej.

Jednocześnie w związku z temi wypadkami nastąpiło natychmiastowe przeniesienie na nowe stanowiska dwóch wyższych oficerów policji opolskiej.

BERLIN, 2-V. (Pat). Prasa berlińska przynosi dziś po południu oficjalny komunikat o dymisji, udzielonej prezydentowi policji w Opolu. Dzienniki prawicowe występują przeciwko temu zarządzeniu.

Rząd polski w sprawie zajść w Opolu.

(Tel. od własnego korespondenta z Warszawy).

Onegdaj rano odjechał do Berlina poseł Polski w Berlinie p. min. Knoll. Wczoraj wieczorem wyjechał do Bytomia konsul generalny Polski w tem mieście p. Malhomme, wezwany jak wiadomo, w związku z zajściem w Opolu do Warszawy. Przed jego wyjazdem, jak utrzymują w kołach zbliżonych do M. S. Z., niewątpliwie ustalone zostały kroki, jakie podejmie rząd Polski w sprawie zajścia w Opolu.

Kronika telegraficzna.

— Na południu Stanów Zjedn. szaleją w dalszym ciągu burze. Niedaleko Phoenix, stan Arkansas, 7 osób zostało zabitych. Ponadto wiele odniosło rany. W Coclone, stan Georgia, zginęło 3 murzynów, 15 zaś odniosło rany.

Kilkunastogodzinna walka karabinowa w Berlinie.

Rezultat — 9 zabitych, 100 rannych, 1000 aresztowanych.

BERLIN, 2.IV (Pat.) Wiadomości o wydarzeniach wczorajszych w Berlinie, układane dopiero stopniowo na zasadzie doniesień, napływających z poszczególnych dzielnic, dowodzą, że zaburzenia wczorajsze w ciągu wieczora i nocy przybrały istotnie bardzo poważny charakter. Jeszcze około północy w dzielnicach północnych Berlina toczyły się walki karabinowe.

Główne zaburzenia miały miejsce w południowej dzielnicy robotniczej Neukoeln i w północnej Wedding. W obu tych dzielnicach komuniści ustawili prawdziwe barykady, zrywając szyny tramwajowe, przewracając automobile ciężarowe i rozbierając baraki, postawione z racji prowadzonych tam robót budowlanych. Z tego wszystkiego utworzyły się istotne barykady, zdobywane dopiero przez policję w kilkugodzinnych atakach. W północnej dzielnicy komuniści obsadzili całą ulicę Koeslinstrasse, zabarykadowawszy ją ze wszystkich stron i trzymając się tam niemal do północy. Oddziały policji, które próbowały wkroczyć w tę ulicę, przyjmowane były gęstym ogniem rewolwerowym i karabinowym.

Demonstranci porozbijali i pogasili wszystkie latarnie uliczne tak, że walki toczyły się później w ciemności. Policja zmuszona była sprowadzić automobile z reflektorami, któremi oświetlała fasady domów, by wykryć okna, skąd padały strzały Niebawem musiano sprowadzić nawet auta pancerne. W dwóch punktach Berlina auta pancerne wprowadzone były do akcji.

Jak donoszą dzisiejsze dzienniki poranne, stwierdzono dotychczas, iż ilość ofiar wynosi 9 osób zabitych i około 100 rannych. Po stronie policji padło 12 osób rannych, z czego 4 ciężko od kul rewolwerowych. Ilość aresztowanych w ciągu wczorajszego dnia i nocy wyniosła rekordową, jak na Berlin, cyfrę, bo około 1000 osób. Po zdobyciu przez policję Koeslinstrasse poszczególne oddziały policyjne zaczęły przeprowadzać rewizje w oddzielnych domach. Komuniści, ukryci w tych domach, przewidując, iż nie zdołają już ujść nawet po dachach, zdecydowali się wyjść ze swych ukryć na ulicę, gdzie przyjmowani byli przez policję rozkazem: „Ręce do góry“ i rewidowani, a potem odprowadzani do aresztu.

W całym Berlinie panuje dzisiaj poważne wzburzenie i zdenerwowanie, w ciągu wczorajszego dnia bowiem ludność centrum Berlina nie zupełnie zdawała sobie sprawę z rozmiaru zaburzeń, które rozegrywały się niezależnie w tych dwóch na skraju miasta leżących dzielnicach robotniczych. Komunistyczna „Rote Fahne“ wypełnia dziś cały numer opisem wczorajszych walk, występując namiętnie przeciwko prezydentowi policji berlińskiej i socjalistom z oskarżeniem, że oni to zorganizowali świadomie i celowo „krwawą kąpiel“ dla ludności robotniczej Berlina. Dziennik wzywa robotników do przygotowania masowego strajku politycznego na znak protestu przeciwko wczorajszym krwawym wydarzeniom.

Strajk protestacyjny w Essen.

ESSEN, 2/V (Pat). Na znak protestu przeciwko wczorajszym wypadkom w Berlinie 500 górników odmówiło przystąpienie do pracy. Trzech przywódców aresztowano.

Echa berlińskich zaburzeń pierwszo-majowych w Reichstagu.

BERLIN, 2.V (Pat). Wczorajsze krwawe zaburzenia berlińskie odbiły się burzliwem echem w Reichstagu. Już od początku posiedzenia posłowie komunistyczni obrzucali obelgami socjalistów.

Komunistyczny poseł Pieck w gwałtownem przemówieniu wystąpił przeciwko rządowi i socjalistom, zrzucając na nich odpowiedzialność za wczorajszy przelew krwi na ulicach Berlina. Poseł Pieck groził socjalistom i prezydentowi policji, że klasa robotnicza okaże im swoją siłę i przepędzi prezydenta policji z zajmowanego przez niego stanowiska.

W czasie przemówienia posła Piecka rozegrały się burzliwe sceny. Socjaliści i komuniści obrzucali się wzajemnie obelgami. Przewodniczący zmuszony był kilkakrotnie przywoływać mówcę komunistycznego do porządku z powodu rzucanych przez niego obelg. Inni mówcy komunistyczni twierdzili, że przeciwko robotnikom wystąpiła nietylko policja, ale i oddziały Reichswehry, przebrane w mundury policyjne.

Po odrzuceniu wniosku komunistów o odroczenie posiedzenia Reichstagu do piątku, komuniści zaintonowali międzynarodówkę i opuścili salę obrad. Po krótkiej przerwie, zarządzonej przez przewodniczącego w czasie śpiewu komunistów, Reichstag odbywał dalsze obrady.

Zaburzenia w Berlinie trwają

BERLIN, 2/V (Pat) Dziś popoł. doszło w okolicach placu Bülowa do starcia między policją, a komunistami. Komuniści próbowali utworzyć pochód demonstracyjny.

Pomimo kilkakrotnego wezwania przez policję do rozstąpienia się tłum zbierał się w dalszym ciągu, wobec czego policja przy użyciu gumowych pałek rozpędziła zgromadzonych.

W Moskwie galówka.

MOSKWA, 2.V (Pat). (Tass). W manifestacji z okazji święta pierwszego maja wzięło udział zgórą pół miljona osób. Na placu Czerwonym, na którem zebrali się członkowie rządu, korpusu dyplomatycznego i liczne delegacje robotnicze z różnych miast ZSSR., Woroszyłow dokonał przeglądu wojsk. Przez cały dzień defilowały przed mauzoleum Lenina manifestanci, niosąc transparenty z odpowiedniemi napisami i obrazami alegorycznemi. Jutro dalszy ciąg uroczystości.

Wiadomości z Kowna.

Zgodnie z rozporządzeniem władz 1-szy maj był na Litwie dniem pracy, wobec czego wszystkie urzędy normalnie funkcjonowały. Wiele jednak fabryk stało, gdyż nie stawili się robotnicy do pracy. Żaden z dzienników oprócz „Echa“ nie wyszedł.

Z rana grupa robotników usiłowała na placu Wolności koło sądu okręgowego urządzić demonstrację. Na wezwanie policji grupa robotników nie rozeszła się, wobec czego — jak donosi „Siegodnia“ — miało dojść do krwawego starcia.

W rezultacie aresztowano 63 osoby, które próbowały urządzić demonstrację.

Plechawiczius procesuje się.

RYGA, 2. V. (Pat). Były szef sztabu armji litewskiej Plechawiczius wytoczył przed sądem libawskim sprawę sądową przeciwko niejakiemu Elertowi o odszkodowanie w wysokości 175 tys. łatów, którą to sumę Elert, młynarz, pozostał dłużny za wydzierżawiony od generała Plechawicziusa młyn. — Młyn ten wkrótce po zawarciu aktu dzierżawy spalił się. — Gen. Plechawiczius osobiście przybył do Łotwy w celu asystowania przy opisywaniu inwentarza drugiego młyna, stanowiącego własność Elerta.

Giełda warszawska z dn. 2.V. b. m.

WALUTY I DEWIZY:

Holandja	358,60—357,70
Londyn	43,28—43,18
Nowy Jork	8,90—8 88
Paryż	34,86—34,77
Praga	26,38 3/4—26,32
Szwajcarja	171,85—171,42
Stokholm	238,39—237,79
Wiedeń	125,23—124.92
Włochy	46,75—46,63
Berlin w obr. nieof.	211,45

Przemówienie sen. Walerego Romana.

W dniu 30. IV b. m. prezes Senackiego Klubu B. B. W. R. wygłosił na obiedzie w sali Malinowej Bristolu przemówienie, które ze względu na aktualność poniżej w całości podajemy:

W imieniu grupy senackiej B. B. W. R. dziękuję jaknajuprzejmiej panu Prezesowi Rady Ministrów, Panom Ministrom, Panu Prezesowi Sławkowi oraz Kolegom Panom Posłom za zaszczycenie swoją obecnością naszego dzisiejszego zebrania towarzyskiego.

Dostojni Panowie! ja i moi koledzy senatorowie mamy to przekonanie, że instytucja Senatu spełniać będzie w życiu Państwa doniosłą rolę. Wprawdzie według naszej Konstytucji prawa Senatu zostały ograniczone i Senat nie korzysta z praw równorzędnych z Izbą Poselską — tem niemniej sądzę — znaczenie funkcji prawodawczej Senatu polegać winno na tem, że jest on z natury rzeczy powołany do stania na straży trwałości i ciągłości zasadniczych wytycznych polityki państwowej w celach ewolucyjnego rozwoju organizmu państwowego. Myślę, że ciężar gatunkowy argumentów Senatu zawsze znajdzie, gdy tego zajdzie potrzeba — należyty oddźwięk tam, gdzie losy spraw państwowych ostatecznie decydować się będą.

Zdajemy sobie wszyscy sprawę w obecnej dobie dzisiejszej z trudności zadań, które podjąć ma Rząd i społeczeństwo, aby potęgę mocarstwową naszego Państwa w dalszym ciągu umacniać, aby życie gospodarcze kraju stabilizować. Zagadnienie podstaw naszego życia zbiorowego, zagadnienie naszego ustroju musi znaleźć należyte rozwiązanie. Drogowskazy dla narodu zostały wytyczone przez Wielkiego Budowniczego Polski Marszałka Józefa Piłsudskiego. Chodzi o to, abyśmy wytężyli cały swój wysiłek ku przeszczepianiu w Naród zdrowego posiewu, rzucanego tak hojnie przez Wielkiego Siewcę w polską glebę.

Możemy zapewnić Pana, Panie Premjerze, że nas nie wyprowadzą z równowagi trudniejsze, więcej skomplikowane okoliczności chwili — im więcej przeszkód, tem więcej hartu woli, tem więcej pracy musimy dać, tem więcej zwarty będzie nasz obóz, tem liczniejsze jego szeregi.

Niech wiedzą ci, którzy dzielą nas na „brygady“, że z tych „brygad“ składa się wielka armja, która umie działać łącznie i wspólnie osiągać wytknięte cele. W tej wielkiej pracy u podstaw polskiej państwowości największa rola przypada Rządowi Rzeczypospolitej. Jesteśmy pewni, że zakreślone cele osiągnie, gdyż składa się z ludzi będących oddawna najbliższymi współpracownikami Marszałka Piłsudskiego, najbardziej zahartowanych w ogniu walk i trudów.

Wnoszę toast na cześć najwyższych Kierowników nawy państwowej.

Silne lotnictwo to potęga państwa.

SPORT.

Treningi lekkoatletyczne pan w Ośrodku W. F. Wilno.

Począwszy od dnia 7 maja b. r. uruchomione zostaną przez okr. ośrodek W. F. Wilno na stadjonie ośrodka na Pióromoncie treningi lekkoatletyczne zespołów żeńskich, które będą się odbywać w niżej podanych terminach:

1) dla zespołów A. Z. S., Strzelca, Ogniska, Harcerek i Pogoni we wtorki i piątki od godziny 17-tej.

2) dla Sokoła, Siły i Makabi we czwartki od godz. 17 i w niedziele od godziny 11-tej.

Kurs instruktorski gier sportowych Okr. Ośr. W. F. Wilno.

Z dniem 29. IV. b. r. rozpoczął się w Wilnie kurs instr. gier sportowych uruchomiony przez okr. ośrodek W. F. Wilno. W kursie powyższym bierze udział około 30 członków wil. klubów sportowych.

Zawody lekkoatletyczne na odznakę sportową P. Z. L. A.

Odłożone z powodu niepogody zawody na odznakę sportową P. Z. L. A. odbędą się nieodwołalnie w dniu 5 maja o godzinie 10 rano.

Imprezy sportowe w dn. 3 maja.

W dniu 3-go maja odbędą się w ogrodzie Bernardyńskim następujące imprezy sportowe: o godzinie 12-tej propagandowe zawody bokserskie organizowane przez okr. ośrodek W. F. Wilno, o godzinie 17-tej drużynowy bieg sztafetowy organizowany przez A. Z. S. Wilno.

RADJO.

PROGRAM STACJI WILEŃSKIEJ

Fala 456 mtr. Sygnał; Kukułka.

PIĄTEK, dn. 3 maja 1929 r.

10.15. Transm. nabożeństwa z Katedry Wil. 11.56 — 12.10. Transmisja z Warszawy. Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie, oraz komunikat meteorologiczny. 12.10—14.00. Transmisja z Warszawy. Poranek symfoniczny z Filharmonji Warsz. 16.20—16 40. Odczytanie programu dziennego, repertuar teatrów i kin i chwilka litewska. 16.40.—17.00. Pogadanka dla dzieci o rocznicy 3-go maja. 17.00 – 17.45. Transm. z Warszawy. Słuchowisko dla dzieci. 17 45 — 18.10. Transm. z Warsz. „O poezji japońskiej“ — odczyt 18.10—19.10. Transmisja z Krakowa. Słuchowisko p. t. „Trzeci Maj — dramat historyczny Bolesławity (I. J. Kraszewski). 19.15 — 19.55. Audycja literacka. Fragmenty z „Powrotu Posła“ J U. Niemcewicza. 19.55—20.00. Sygnał czasu z Warszawy, 20.00—20.15. Program na dzień następny i komunikaty. 20.15—22.00 Koncert symfoniczny z filharmonji. 22.00—22.25. Skrzynka pocztowa Nr 72. Korespondencja bież. 22.25 — 23.00. Transmisja z Warszawy. Komunikaty: P. A. T. policyjny, sportowy i inne. 23 00 — 24.00. „Spacer detektorowy po Europie“.

SOBOTA. dn. 4 maja 1929 r.

11.56—12.10. Transmisja z Warszawy. Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie, oraz komunikat meteorologiczny. 15.10 — 15.35. Trasm. z Warsz. Odczyt dla maturzystów p. t. „Romuald Traugutt“. 15.35—16.00. Transm. z Warszawy. Odczyt dla maturzystów p. t. „Przyrodzony obszar Polski w procesie historycznym“. 16.00 — 16.40. Muzyka z płyt gramof. 16.40 — 17.00. Odczytanie programu dziennego repertuar teatrów i kin chwilka litewska. 17.00—18.00. Transmisja z Ostrej Bramy na całą Polskę. 18.00 — 18.50. Transmisja z Krakowa. Audycja dla dzieci i młodzieży. 18.50—19 10. Czytanka aktualna. Artykuły i myśli Stefana Żeromskiego. 19.10 — 19.35 Transm. z Warszawy „Radjokronika“. 19.35—20.05. „Felieton wesoły“. 20.05 – 20.30. Program na tydzień następny i komunikaty. 20.30—22.00 Transm. z Warszawy. Koncert wieczorny muzyki lekkiej. 22 00—22.25. Pogadanka dla młodych matek „Twórczość dzieci w wieku przedszkolnym. 22.25—23 00. Transmisja z Warszawy. Komunikty: P. A. T. policyjny, sportowy i inne. 23.00—24.00. Transmisja z Warszawy. Muzyka taneczna.

Na marginesie „Przepióreczki“.

(Z powodu wznowienia arcydzieła Żeromskiego w Reducie).

Żeromski jako autor dramatyczny nie odrazu opanował teatr z taką siłą, z taką doskonałością jak to uczynił był w dziedzinie prozy. Jako powieściopisarz — od pierwszych niemal utworów wysunął się na miejsce naczelne w literaturze. Jako dramaturg długo pasował się z obcą jego żywiołowej, nieokiełzanej naturze formą i konstrukcją dramatyczną, zanim tę formę pokonał i dał skończone pod każdy względem arcydzieło sceniczne, tę mianowicie komedję: „Uciekła mi przepióreczka“.

Był to po „Sułkowskim“, „Białej rękawiczce“, „Turoniu“ i dramacie „Ponad śnieg“ piąty i, niestety, ostatni utwór dramatyczny Żeromskiego. Utwór, który w zwycięskim pochodzie obszedł wszystkie sceny w Polsce, a dzięki objazdowemu teatrowi Reduty dotarł do najbardziej zapadłych kątów prowincjonalnych, budząc wszędzie entuzjazm, pozostawiając niezatarte wrażenie w duszach widzów.

Dzisiaj bez przesady można stwierdzić, że „Przepióreczka“ należy już do żelaznego repertuaru scen polskich i narówni z dziełami Fredry, Słowackiego i Wyspiańskiego powracać będzie na scenę, nie tracąc nigdy swej świeżości i wdzięku, nigdy się nie starzejąc. Jest w nim bowiem wiekuista młodość twórczego ducha, pali się w nim niegasnący płomień serca.

Uprzytojmnimy sobie, na czem urok tej komedji polega.

Zarzucano twórcy „Popiołów“, że nie umie harmonijnie komponować swych dzieł, że rozsadza ramy właściwej danemu utworowi konstrukcji dygresjami lirycznemi i filozoficznemi. Więc jakgdyby na ironję tym krytykom zachował w „Przepióreczce“ najtrudniejsze formuły budowy dramatu, t. zw. trzy jedności: miejsca, akcji i czasu. A uczynił to z taką swobodą, z takiem mistrzostwem, że najlżejszy cień sztuczności czy skrępowania temi regułami nie zaciemnia myśli utworu, nie obciąża prawdopodobieństwa zdarzeń, które rozgrywają się w ciągu akurat takiego czasu, ile go potrzeba na przedstawienie teatralne.

Zarzucano mu również, że jest z natury pesymistą, że widzi świat i ludzi w czarnych barwach, że ma pasje do „rozdrapywania ran“, do wyolbrzymiania zła, że lubuje się w opisywaniu okropności grzechu i zbrodni. I znowu niby naprzekór tym oskarżeniom, u schyłku swego życia, zmęczony długotrwałą chorobą, daje utwór pogodny, opromieniony humorem, pomimo osnowy tragicznej. Stwarza dzieło, tchnące wiarą w wyższe moralne wartości człowieka, w tryumf ducha nad materją, wiarą w siły społeczne rodaków.

I oto w rezultacie, nie rezygnując z najistotniejszych cech swej potężnej indywidualności, nie wyrzekając się żadnego z elemetów jej, napisał rzecz nową, inną zarówno w formie jak i w treści. Ukazał nam niespodziewanie w odmiennem świetle swoje zawsze to samo oblicze artysty i myśliciela.

Jak we wszystkich niemal jego utworach tak i w tej komedji ściśle splatają się ze sobą dwa wątki: społeczny i erotyczny, zazębiają się nierozerwalnie nie dwa, znane już z poprzednich dzieł twórcy „Przedwiośnia“ motywy: motyw służenia określonej idei z motywem uczuć osobistych ideowca. Tak było już w „Ludziach bezdomnych“, w „Promieniu“ i do pewnego stopnia w „Dziejach grzechu“. Ze starcia się tych czynników w jednostce, rodzi się kolizja tragiczna. która stała się osnową „Przepióreczki“.

Żeromski pozostał wierny sobie. Nie uznaje kompromisów między altruizmem, czy filantropją (w najszerszem tego słowa rozumieniu) a egoizmem, między instynktem społecznym, a instynktem samozachowawczym. Ulubionych swych bohaterów, czy to będzie Judym czy Przełęcki zawsze bezlitośnie doprowadza ten Wielki Inkwizytor naszych sumień do takiego punktu życiowego, w którym ich idealizm ma wytrzymać jakąś niesamowitą, piekielną próbę hartu. Oto idealista społecznik musi zmierzyć się z pokusą najpotężniejszą, jaką niewątpliwie dla każdej jednostki jest pragnienie szczęścia osobistego. Musi złożyć ofiarę całopalenia i jeszcze okrutniejszą od niej: ofiarę z drugiego, oddanego mu serca kobiety. Bo służba idei wymaga wewnętrznej ascezy, skupienia sił duchowych dla jednej tylko sprawy, wymaga wyzwolenia się własną wolą z więzów prywatnego życia. Wyzwalać innych z przemocy wroga z upodlenia, ciemnoty może tylko ten, kto sam już wyzwolił się z doczesnych namiętności. Walkę o czystość w życiu zbiorowem prowadzić może tylko człowiek czysty, do prawdy dążyć ten, kto ma odwagę podeptać wygodne kłamstwa, do ofiarności wzywać ten, który ze swego „ja“ złożył ostateczną ofiarę. Taką próbę hartu przejść musi, bo tak rozumuje bohater „Przepióreczki“ docent Przełęcki.

Te zasady, te prawdy wydają się napozór tak proste, tak elementarne, że nie powinny chyba wymagać komentarzy, dowodzeń i studjów w takiej postaci, jak to wielokrotnie w twórczości swej uczynił Żeromski. A jednak ten przenikliwy znawca życia i natury ludzkiej, ten władca serc wiedział, na jak groźne niebezpieczeństwa narożona jest każda próba realizacji w codziennem życiu tych właśnie prawd i zasad. On widział z jakich misternych sideł i niespodziewanych zasadzek musi wymykać się człowiek, dążący świadomie do pewnej idei. Sidła własnych uczuć, zasadzki własnego serca — oto najgroźniejsze dla jego woli niebezpieczeństwa.

Ideą, której całkowicie poświęca się Przełęcki jest regjonalizm. Nazwa to nowa, od kilku zaledwie lat rozbrzmiewająca w Polsce, ale treść jest dawna i w powieściach Żeromskiego nieraz już przedstawiana jako pewna kategorja pracy społecznej. Tej właśnie idei kulturalnego rozwoju prowincji naszej przez podniesienie jej zapoznawanych naogół i niedocenianych wartości duchowych służył już doktor Judym, obierając sobie za teren działalności miejscowość Cisy i Raduski w mieście Łżawcu. Terenem pracy Przełęckiego są Porębiany, których stan obecny w chwili jego przybycia tam symbolizują jakgdyby ruiny zamku porębiańskiego. Podźwignięcie tego szacownego rumowiska z upadku, odbudowanie go i przystosowanie do potrzeb pracy kulturalno-oświatowej w Porębianach i okolicy — oto konkretne zadanie i cel pracy Przełęckiego oraz grona profesorów, którym przewodniczy, których porwał swoim zapałem dla tej idei.

Ten jego zapał i szlachetny rozmach, jego idealizm wzbudził uczucie miłości w kobiecie, którą sam pokochał. Ale owa kobieta nie jest wolna. Ma męża i dziecko. I oto Przełęcki staje wobec alternatywy: albo rozbić tę rodzinę wyjechać ze Smugoniową z Porębian i użyć w pełni szczęścia z nią, albo wyprzeć się uczucia i zabić miłość w sercu tej kobiety. W pierwszym wypadku zdyskredytuje bezinteresowność swej działalności społecznej, potwierdzi podejrzenie Smugonia, że za wszystkiemi idejami i maksymami Przełęckiego kryło się „szukanie miłosnych przygód“, w drugim wypadku zniweczy siebie, ale ocali spoistość zespołu i, co najważniejsze, nie zaplami egoizmem tego idealizmu, jaki wśród rzeszy nauczycieli wiejskich, on i współpracujący z nim profesorowie zaszczepili.

Wybiera Przełęcki to drugie, trudniejsze. Poświęca siebie, aby ocalić ideę. Aby dowieść, że idea jego była czysta unicestwia siebie w oczach Smugoniowej, zabija w niej uczucia dla siebie. Poczem porzuca Porębiany, ale my wiemy, że wbrew pozorom jest to jego najwyższe, drogo okupione zwycięstwo moralne.

Zdawałoby się, że taka koncepcja utworu może się wyrazić jedynie w jakiej tragicznej, wstrząsającej formie. Tymczasem utwór cechuje, jak to już zaznaczyłem pogoda i pewien filozoficzny, rzec można, humor. Żeromski jakgdyby chciał pokazać ludziom, że tak zupełne wyrzeczenie się siebie, przestaje już być klęską, a staje się niewzruszonem szczęściem, spokojem, jakiego z pewnością doznawali ci apostołowie, którzy na wezwanie Chrystusa porzucali rodziny i majętności, idąc za Nim. Ten spokój, to szczęście staje się udziałem apostoła idei, docenta Przełęckiego.

*

Wznowienie „Przepióreczki“ w Reducie z Osterwą jako Przełęckim i Jaraczem w roli Smugonia jest wyjątkowem zdarzeniem teatralnem w życiu artystycznem Wilna ze względu na tę „klasyczną“ obsadę. Szkoda, że tylko dwa przedstawienia zapowiedziano na afisu

F. Ł.

WIEŚCI i OBRAZKI Z KRAJU.

Pożary w pow. dziśnieńskim.

We wsi Zalecinino gm. zaleskiej wynikł pożar od wadliwego urządzenia komina, przyczem spłonęły budynki mieszkalne i chlewy na szkodę Żodziejków Juljana i Filipa oraz Bielanko Bazylego. Straty ogółem wynoszą około 15000 zł. oprócz budowli spłonęły ruchomości domome, inwentarz żywy i martwy.

— We wsi Zaucie-Małe gm. Jazno spłonął dom mieszkalny wartości 1000 zł. na szkodę Marculewicza Jakóba.

— We wsi Bielanki gm. mikołajewskiej spłonęły 3 zagrody, ogólnej wartości około 10000 zł., na szkodę Krota Jana i Grzegorza oraz Żurawskiego Michała.

— We wsiach Pożeńki i Kuracze tejże gminy spłonęły łaźnie wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem.

— Wreszcie we wsi Bandory-Stare gm. Hermanowickiej spłonęły 2 zagrody wartości 14000 zł. na szkodę Bondara Bazylego i Jana.

Wszyscy wyżej wymienieni byli ubezpieczeni w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych w dziale przymusowym.

GRODNO

— **Wystawa kilimów.** W lokalu oficerskiego klubu garnizonowego w Grodnie otwarta została wystawa kilimów glinianskich, propagująca nasz rodzimy przemysł ludowy.

Barwne kilimy gliniańskie wykonane są według wzorów artystycznych znakomitych malarzy polskich.

Na wystawach w Wilnie, Łucku, Równem, Kobryniu i Brześcu kilimy gliniańskie zyskały duże uznanie publiczności.

Fabryka kilimów w Glinianach na Huculszczyźnie egzystuje od 40 lat i zatrudnia 120 pracowników, przy 80 warsztatach.

SWIĘCIANY.

— **Na flotę narodową.** Jak podawaliśmy w ubiegłym miesiącu, zorganizowano w Święcianach Koło floty narodowej. Obecnie postanowiono wystąpić z wnioskiem do magistratu o doliczanie (dla życzących) do rachunków za energję elektryczną po 10 gr. miesięcznie na rzecz floty narodowej.

POSTAWY.

— **Komitet wyborczy do Izby Rzemieślniczej w Wilnie.** W dniu 25-go kwietnia zawiązał się w Postawach Powiatowy Komitet Wyborczy do Izby Rzemieślniczej w Wilnie. Związek powyższy solidaryzuje się z Centralnym Chrzecijańskim Komitetem Wyborczym do Izby Rzemieślniczej na okręg wileński. W skład komitetu weszli: Jan Zieliński—kowal—przewodniczący, Michał Kobajło—cieśla, Juljan Obolewicz—szewc i Józef Janczukowicz—krawiec. Wszyscy zamieszkali w Postawach.

GŁĘBOKIE.

— **Koncert.** W sobotę dnia 26-go kwietnia w sali Domu Parafjalnego w Głębokiem odbył się koncert orkiestry miejscowej straży pożarnej. Koncert wypadł bardzo dobrze. Postępy w grze orkiestry—znaczne. Podobne koncerty zapowiadają się częściej Sala była przepełniona.

— **Ze Strzelca.** Praca w Strzelcu w Głębokiem postępuje naprzód. Często odbywają się ćwiczenia i marsze. Dwa razy tygodniowo urządzane bywają odczyty z różnych dziedzin wiedzy. Na prelegentów zostali zaproszeni dyrektor gimnazjum Kozicki, inspektor Doroziński, i prof. Szukiewicz. Pogadanki takie są bardzo pożądanym i pożytecznym objawem. Zawdzięczać to należy energicznym zabiegom kierowników Strzelca.

HODUCISZKI

— **Pod rozwagę zarządowi Kółka Rolniczego.** Ostatniemi czasy zarząd Kółka Rolniczego przystąpił do większej działalności. Latem ubiegłego roku otworzył fabrykę wyrobów betonowych, która, jak powiadają, była nawet niezłem źródłem dochodu. Obecnie przystąpił do sprowadzania ziemniaków. Dziwne tylko nasuwa się pytanie. W jakim celu? Nie można chyba instytucję jak Kółko Rolnicze posądzić o chęć wzbogacenia się na biedakach, zmuszonych do kupowania wspomnianego artykułu.

Nie można też dopatrzeć się i filantropji u Towarzystwa, które niby przychodząc z pomocą potrzebującym ustala cenę o półtora złotego wyższą na trzech pudach od cen handlarzy-żydów, również sprowadzających kartofle z poza granic kraju. Więc co to wszystko ma znaczyć? *Sim.*

Z POGRANICZA.

— **Wysiedlenia.** Podług ostatnich danych, w miesiącu ubiegłym z granic Rosji sowieckiej wysiedlono do Polski ogółem 63 osoby.

Z terenu Litwy wysiedlono do Polski w omawianym czasie 38 osób.

— **Koniokradzi w potrzasku.** Nocy onegdajszej w rejonie odcinka granicznego Wieżajny patrol K. O. P.-u, lustrując pogranicze napotkał kilku przemytników-koniokradów, którzy usiłowali przemycić do Litwy skradzione na polskiem terytorjum konie.

Zdemaskowani koniokradzi, zdołali zbiec na teren Litwy, porzucając cztery konie, które przekazano do najbliższego posterunku p. p.

Pożarnictwo kresowe na P. W. K. w Poznaniu.

Wraz z całą Polską szykującą się do wystąpienia we wszystkich dziedzinach na P. W. K. w Poznaniu zabrało się z wielkim zapałem do pracy również i pożarnictwo. Przedewszystkiem więc posiadać będzie swój pawilon w miejskiej szkole handlowej w Poznaniu. W pawilonie znajdować się będą muzealne sprzęty pożarnicze, wykresy rozwoju pożarnictwa, wykresy pożarów, skutki i przyczyny ich powstania, wynalazki i udoskonalenia narzędzi przeciwpożarowych, wydawnictwa fachowe, fotografje i rysunki.

Na imprezy strażackie na P. W. K. w Poznaniu, które odbędą się od 13 do 16 czerwca r. b., złożą się:

1) Zawody krajowe. Zawody te odbędą się w dniu 15 i 16 czerwca na hipodromie poznańskim.

2) Zawody P. W. i W. F. w dniu 14 czerwca na arenie P. W. K.

3) Pokazy obrony przeciwgazowej w dniu 13 czerwca na arenie P. W. K.

4) Pokazy strażacko-gimnastyczne w dniu 13 i 14 czerwca na arenie P. W. K. i 16 na hipodromie.

5) Kongres słowiańskich straży pożarnych w dn. 13—16 czerwca.

6) Zawody wielkopolskiego Związku straży pożarnych w dniu 15 czerwca.

Oprócz pokazów strażackich masowych odbędą się pokazy samarytańskie, ćwiczenia drużyn żeńskich i chłopięcych. W ostatnim dniu, na zakończenie, zostanie zorganizowany pochód, w kostjumach historycznych. Udział w tych imprezach weźmą delegacje 8000 ochotniczych straży pożarnych z całego terenu R. P.

Związek straży pożarnych woj. wileńskiego oprócz wykresów i fotografji wystawi model wzorowej ochotniczej straży pożarnej wraz z kompletem narzędzi projektu naczelnika straży w Rudziszkach p. Jankowskiego. Projekt polega na automatycznem alarmowaniu straży i automatycznem otwieraniu się drzwi remizy i jest dostępny dla każdej straży wiejskiej.

Z Sądów.

Proces wileńskiego komsomołu.

W połowie 1927 r. policja polityczna natrafiła na ślady rozwiniętej organizacji Związku Młodzieży Komunistycznej Zachodniej Białorusi, działającej na terenie Wilna.

W ciągu dochodzenia ustalono, iż niezwykle ożywiona działalność Związku polega tu na organizowaniu zebrań agitacyjnych, rozpowszechnianiu odezw o treści wywrotowej, wywieszaniu sztandarów komunistycznych i agitowaniu wśród mas robotniczych do wywołania powstania celem obalenia istniejącego w Polsce ustroju państwowego i przekazania władzy w ręce dyktatury proletarjatu i oderwania od państwa ziem wschodnich i przyłączenia ich do Białorusi Sowieckiej.

Władze bezpieczeństwa, zdobywając mozolną pracą materjał kompromitujący organizację, wreszcie natrafiły na chwilę, kiedy jedna z czynnych członkiń Związku, Chaja Złatkinówna, na ulicy Piłsudskiego, wręczyła jakiemuś chłopcu paczkę, [illegible]

Przeprowadzone rewizje, a później śledztwo zgromadziły tyle dowodów kompromitujących, iż te pozwoliły na postawienie w stan oskarżenia z art. 102 k. k. Antoniego Rybaka lat 19, Teodora Iljaszewicza lat 19, Karola i Jana Wysockich, Chaję Złatkinównę lat 18, Lubę Krzyżowską lat 22, niedawno wypuszczoną z więzienia, gdzie odsiadywała karę 4 lat na działalność wywrotową, Icka Szumskiego, Mejera Gurwicza lat 22, Szołoma Cieślańskiego lat 22, Jentę Kopelmanównę lat 20, szwaczki, Tojbę Kowalównę lat 19, pończoszniczkę Gitlę Zacharewiczową lat 20.

Inni zdołali zbiec. Uciekł również do Rosji prowodyr organizacji Rybak, który pozostawiony był na wolności tylko za kaucją 1.000 zł.

Sprawa przeciwko wymienionym toczyła się w sądzie przy drzwiach zamkniętych.

Przewodniczył p. sędzia K. Bobrowski, przy udziale p. p. sędziów Baniewicza i Umiastowskiego.

Oskarżał podprokurator p. Rauze.

W rezultacie przeprowadzonego przewodu sądowego sąd skazał: Karola Wysockiego, Lubę Krzyżowską, Teodora Iljaszewicza i Jentę Kopelmanównę [illegible]

Iljaszewiczowi i Złatkinównie, [illegible] *Ka-er.*

W dniu obchodu święta 3 Maja.

Nabożeństwo w kościołach wszystkich wyznań.

Dziś w dniu Święta Narodowego odbędą się uroczyste nabożeństwa w świątyniach wszystkich wyznań. Godziny nabożeństw ustalone zostały w sposób następujący: w Bazylice—10 min. 15, Msza polowa—godz. 11-ta.

W synagodze głównej godz. 11, w kienesie karaimskiej godz. 10 min. 30, w kościele ewangelicko-reformowanym—godz. 10 m. 30, w kościele augsburgskim—10, w meczecie mahometańskim—12.

Nabożeństwo prawosławne w cerkwi św. Ducha i w cerkwi staroobrzędowców ze względu na dzisiejszy Wielki Piątek odprawione będą w poniedziałek 6 maja w cerkwi św. Ducha o godz. 12-ej, u staroobrzędowców o 9-ej.

Apel związków i stowarzyszeń.

Do członków Stow. Dowborczyków.

Zarząd Stowarzyszenia Dowborczyków okręgu wileńskiego wzywa wszystkich członków Oddziału Reprezentacyjnego o konieczne stawienie się dn. 3 maja do lokalu Z. O. W. Uniwersytecka 6/8 w historycznych uniformach celem wzięcia udziału w pochodzie.

Do członków Tow. Cyklistów.

Zarząd wileńskiego Tow. Cyklistów wzywa wszystkich p. p. członków do jaknajliczniejszego wzięcia udziału w uroczystym pochodzie, w dniu 3 maja r. b. Zbiórka o godz. 9 rano, w lokalu przy ul. Niemieckiej Nr. 9—10.

Do członków Stow. Kupców i Przemysłowów Chrześcijan.

Zarząd Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców Chrześcjan w Wilnie wzywa wszystkich p.p. członków do stawienia się w dniu 3 maja o godz. 10 w lokalu Stowarzyszenia Bakszta 7, w celu wzięcia udziału w uroczystem nabożeństwie i w pochodzie.

Odznaczenie robotników.

Jak już podawaliśmy, dziś w dniu święta 3 maja o godz. 14 odbędzie się w wielkiej sali urzędu wojewódzkiego uroczyste wręczenie dyplomów honorowych nadanych przez p. ministra przemysłu i handlu kilkunastu zasłużonym robotnikom z terenu województwa wileńskiego w dowód uznania za długoletnią, nieskazitelną, użyteczną i wytrwałą pracę w polskim przemyśle przetwórczym. Wręczenia dyplomów wraz z żetonami, wyobrażającemi emblemata przemysłu dokona osobiście p. wojewoda wileński Raczkiewicz w obecności prezydenta miasta Wilna przedstawicieli przemysłu oraz zaproszonych delegacyj robotniczych tych zakładów, w których pracują odznaczeni robotnicy.

Dyplomy honorowe otrzymali następujący robotnicy zatrudnieni w przemysłach:

gazowniczym: Józef Żukowski z gazowni A. Mozera w Wilnie;

piwowarskim: Józef Suchodolski z Tow. akc. browarów Szopen w Wilnie;

gorzelniczym: Kazimierz Piechocki z gorzelni K. Wagnera w Wielkich Solecznikach;

spożywczym: Amurat Ryzwanowicz, Stanisław Jachimowicz, Eljasz Kamieniecki, wszyscy trzej z zakładów przemysłowych Strugacza w Oszmianie;

papierniczym: Józef Stankiewicz (Olkienicka tekturownia), Jan Korol, Aleksander Jakubowski, Romuald Kiwa, Władysław Korol, Franciszek Stundża, Władysław Stundża, wszyscy z Werkowskiej fabryki masy drzewnej i papieru;

kafelarskim: Witold Wierciński i Sergjusz Bohdanienko z zakładów przemysłowych A. Mozer i S-ka w Nowo-Wilejce.

Odznaczeni zostali dyplomami honorowymi robotnicy, którzy pracują w jednym i tymsamym przedsiębiorstwie nie mniej aniżeli 25 lat, a kilku odznaczonych pracuje nieprzerwanie w jednym i tymsamym zakładzie po lat 30 nawet 40.

KRONIKA

Piątek **3** Maja	Dziś: Konst. 3 maja. Jutro: Florjana. Wschód słońca—g. 4 m. 20. Zachód g. 18 m. 26

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologicznego U. S. B. z dnia 2/V - 1929 roku.

Ciśnienie średnie w milimetrach	757
Temperatura średnia	+ 6° C
Opady w milimetrach	—
Wiatr przeważający	Południowo-zachodni.

Uwagi: Półpochmurno.
Minimum: + 0° C.
Maximum: + 11° C
Tendencja barometr.: Wzrost ciśnienia.

KOŚCIELNA

— **Dyspensa od postu w dniu dzisiejszym.** Wobec przypadającego w piątek Swięta Narodowego i święta królowej Korony Polskiej J. E. ks. arcybiskup R. Jałbrzykowski metropolita wileński udzielił wszystkim swym archidiecezjanom dyspensy od postu obowiązującego w dniu dzisiejszym. Z upoważnienia J. E. ks. arcybiskupa podajemy to niniejszem do powszechnej wiadomości. (K. A. P.).

OSOBISTE

— **Wyjazd do Warszawy.** Dowódca 6-ej Brygady K. O. P-u pułk. Korewo wyjechał onegdaj wieczorem w sprawach służbowych do Warszawy.

— **Znany archeolog duński w Wilnie.** Wczoraj przybył do Wilna na jednodniowy pobyt dyrektor glipoteki w Kopenhadze, Poulsen, znany uczony i wybitny archeolog.

Prof. Poulsen zwiedził zabytki wileńskie, oprowadzany przez prof. M. Limanowskiego.

SPRAWY PRASOWE

— **Konfiskata „Dziennika Wileńskiego".** W dniu wczorajszym na podstawie zarządzenia władz administracyjnych organy policyjne dokonały konfiskaty „Dziennika Wileńskiego" za umieszczenie artykułu p. t. „Krwawa środa", omawiającego wypadki 1 szo majowe w Wilnie.

SPRAWY AKADEMICKIE

— **Wiec akademicki.** W związku z barbarzyńskimi napadami bojówek niemieckich na artystów polskich w Opolu, wileński komitet akademicki zwołuje wiec ogółu polskiej młodzieży akademickiej U. S. B. na dzień 5 maja r. b. (niedziela) na godz. 12 w południe do sali Śniadeckich.

Koleżanki i koledzy! niech nikogo nie zabraknie na niedzielnym wiecu, wileńska młodzież akademicka musi przez swe liczne stawienie się zadokumentować, że opinja całej polskiej młodzieży akademickiej jak i całego społeczeństwa jest jednomyślna w potępieniu niesłychanego barbarzyństwa niemieckiego.

Wszyscy na wiec!

— **Wileńskie akademickie Koło esperantystów** przy uniwersytecie Stefana Batorego niniejszem zawiadamia, iż przeniosło swój sekretarjat do nowego lokalu przy ul. Wielka Pohulanka № 18 m. 6 (lokal Stowarzyszenia buchalterów). Koło jest czynne w piątki od 7 do 9 i niedziele od 4 do 6 po poł. Przyjmowane są zapisy na członków Koła i na nowy kurs jęz. esperanto. Przy Kole jest czynna czytelnia esperancka oraz udzielane są informacje w związku z międzynarodowym kongresem esperantystów w Budapeszcie.

SPRAWY SZKOLNE

— **Przedstawienie szkolne.** W niedzielę dn. 5 b. m. staraniem 8 harc. drużyny żeńskiej odbędzie się w lokalu szkoły powsz. „Świt" o godz. 5.30 wiecz. przedstawienie, na które złożą się komedyjki: „Kuchareczka" i „Awantura z kotem". Po przedstawieniu gry towarzyskie.

— **Kursy przygotowawcze.** Zarząd wileńskiego oddz. okręg. Stowarzyszenia chrz.-nar. naucz. szkół powsz. w Wilnie, Metropolitalna 1 podaje do wiadomości ogółu nauczycielstwa, iż w lipcu i sierpniu b. r. będą zorganizowane dwa równorzędne kursy przygotowawcze do II-go egzaminu kwalifikacyjnego, jeden w terminie od 16 lipca do 15 sierpnia, drugi od 1 do 30 sierpnia. Program kursów: 1) pedagogika z historją wychowania, 2) psychologja, 3) organizacja szkolnictwa z administracją szkolną, 4) dydaktyka języka polskiego i rachunków oraz 5) higjena. Przy kursie będzie czynna bibljoteka. Zgłoszenia przyjmowane do dnia 5 czerwca włącznie. W podaniu o przyjęcie prosimy wymienić na który kurs i czy reflektuje dana osoba na korzystanie z internatu. Opłata za naukę nie przekroczy 35 zł. Przy podaniu należy wnieść 15 zł. (bezzwrotnie) zadatku. 1328.

ARTYSTYCZNA

— **VII doroczna wystawa obrazów i rzeźb wileńskiego T-wa artystów-plastyków.** Zarząd W. T. A. P. podaje do wiadomości, iż otwarcie VII dorocznej wystawy T-wa w Wilnie nastąpi w dniu 2-go czerwca b. r. w pałacu reprezentacyjnym w łaskawie przez pana wojewodę na ten cel udzelonej sali. Wystawa trwać będzie przez cały czerwiec. Deklaracje udziału należy zgłaszać na ręce członków zarządu do dnia 21-go maja włącznie.

W razie nie zgłoszenia prac w określonym terminie żadne reklamacje później uwzględnione nie będą. Eksponaty należy dostarczyć na miejsce w dniu 31 go maja b. r.

WOJSKOWA

— **Kto w drugim dniu staje przed komisją poborową.** 6-go maja, w drugim dniu przeglądu poborowych rocznika 1908 r. do lokalu komisji poborowej przy ul. Bazyljańskiej 2, mają się stawić poborowi, nazwiska, których rozpoczynają się na literę B. z terenu I, II i V komisarjatów P. P.

7-go maja — zamieszkali na terenie III, IV i VI komisarjatów policyjnych.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ

— **Walne zgromadzenie członków zjednoczenia pracy wsi i miast.** W dniu 3-go maja, r. b. o godz. 18 ej odbędzie się w lokalu zarządu przy ul. Zawalnej 1 m. 4 walne zgromadzenie członków i sympatyków zjednoczenia pracy wsi i miast, na którem prezes zarządu okręgowego poseł d-r Stefan Brokowski wygłosi przemówienie o Konstytucji 3 maja i o sytuacji bieżącej.

Wstęp wolny.

ZEBRANIA I ODCZYTY

— **Pierwsze plenarne posiedzenie konstytuujace Izby Przemysłowo-Handlowej** w Wilnie wyznaczone zostało na dzień 5-go maja b. r. o godz. 12 w południe. Przed rozpoczęciem obrad o godz. 10-ej odbędzie się w sali Techników (Wileńska 35) posiedzenie radców z wyborów i z nominacji w celu dokooptowania zgodnie z dekretem jeszcze 6 członków do ogólnej liczby 72 radców.

Uroczyste zebranie inauguracyjne z udziałem przedstawicieli rządu nastąpi, prawdopodobnie w czerwcu.

Porządek obrad, które zagai komisarz głównej komisji wyborczej p. inż. Sławiński, zawiera 18 punktów, m. in. wybory: prezesa, 4 wiceprezesów, 4 członków zarządu, 7 stałych komisyj, dalej sprawozdanie tymczasowej komisji doradczej, przyjęcie części II statutu Izby, regulaminu zebrań plenarnych, statutu urzędniczego i zatwierdzenie preliminarza budżetowego Izby na 1929 r.

Po ukonstytuowaniu się zarządu, Izba niezwłocznie przystąpi do wykonywania swych czynności.

Biuro Izby mieści się w tymczasowym lokalu przy ul. Trockiej Nr 3.

— **Zrzeszenie komitetów rodzicielskich szkół powszechnych** m. Wilna, zwołuje na dzień 5-go maja godz. 15 (3 p. p.) walne zebranie, na które poszczególne komitety są proszone o przysłanie po 2-ch delegatów. Zebranie odbędzie się w lokalu szkoły powszechnej Nr 1, ul. Żeligowskiego.

— **Posiedzenie gł. komisji wyborczej do Izby Rzemieślniczej w Wilnie.** W dniu 4 maja r. b. o godz. 19-ej odbędzie się posiedzenie głównej komisji wyborczej do izby rzemieślniczej w Wilnie w lokalu urzędu wojewódzkiego pokój Nr. 23.

— **Walne zebranie kuratorów Tow. Popierania Pracy Społecznej.** We wtorek 7-go maja o godz. 6 w. (w pierwszym terminie) i o g. 7 w. (w drugim terminie) odbędzie się w lokalu Banku Ziemskiego doroczne walne zebranie kuratorów Tow. Pop. Pracy Społecznej im. J. i S. Montwiłłów. Na zebraniu tym powzięta zostanie uchwała, dotycząca udzielenia zapomóg instytucjom dobroczynnym i kulturalno-społecznym.

— **Zarząd Stowarzyszenia lekarzy Polaków** podaje do wiadomości pp. kolegów, że w sobotę dnia 4 maja punktualnie o godz. 20-tej w lokalu T-wa lekarskiego (Zamkowa 24) odbędzie się zebranie zwyczajne Stowarzyszenia, na którem major dr. med. Jan Pióro wygłosi odczyt p. t. „Obrona przeciwgazowa" z uwzględnieniem lecznictwa zagazowanych. Będą demonstrowane maski przeciwgazowe A. R. S. i aparat tlenowy Rottdregera.

Zarząd Stowarzyszenia, podkreślając ważne znaczenie odczytu dla pp. lekarzy oraz trudności związane z przewozem i demonstracją aparatu tlenowego, zwraca się z wezwaniem o liczne przybycie.

Wstęp dla wszystkich lekarzy oraz wprowadzonych gości—wolny.

SPRAWY ŻYDOWSKIE

— **Zasiłki pieniężne dla Żydów zamieszkałych w Polsce.** Ostatnio różne banki żydowskie oraz T-wo „Hias" wypłaciły tut. Żydom koło 250 tys. dolarów nadesłanych im przez krewnych z Ameryki i Anglji. Zapomogi wynosiły od 5 do 150 dol. na osobę,

Oprócz tego organizacje żydowskie w Ameryce nadesłały dla żydowskich bezprocentowych kas pożyczkowych (Gmilas Chasodim) około 10 tys. dol., zaś Federacja Żydów w Anglji 1.000 funtów szterlingów. (—)

ZABAWY

— **Zabawa taneczna policyjnego klubu sportowego.** Policyjny klub sportowy w Wilnie, sekcja kasyna, w celu ożywienia współżycia towarzyskiego wśród członków i nawiązania bliższego kontaktu ze społeczeństwem, w dniu 4-go maja r. b. w sali klubu kolejowców — ul. Dąbrowskiego № 5 — urządza zabawę taneczną, urozmaiconą atrakcjami artystycznemi, dochód z której przeznacza się na rzecz policyjnego klubu sportowego w Wilnie.

Wejście za zaproszeniami, strój wieczorowy, początek o godz. 21 ej,

Zaproszenia otrzymać można w komisarjatach I i III-im.

RÓŻNE

— **Zjazd dyrektorów teatrów polskich.** Od dnia 29 b. m. obraduje w Warszawie zjazd dyrektorów teatrów scen polskich. Z Wilna w obradach zjazdu udział bierze dyrektor teatru polskiego p. Fr. Rychłowski.

— **Eksponaty sztuki wileńskiej na P. W. K.** Generalny konserwator prof. Jerzy Remer, który bawi od kilku dni w Wilnie, rozpoczął już wysyłkę na Wystawę Powszechną w Poznaniu eksponatów opracowanych pod jego kierownictwem, a przeznaczonych dla działu zabytków na P. W. K.

— **Odroczenie rewji na „Dar Narodowy".** Zarząd Polskiej Macierzy Szkolnej Z. W. prostuje niniejszem, iż rewja, z której dochód przeznaczony jest na „Dar Narodowy" z przyczyn od niego niezależnych odbędzie się dnia dziewiątego bież. mies. Program rewji amatorskiej całkowicie nowy. Szczegóły podane będą w programach. Ze względu na dużą wartość artystyczną rewji, jakoteż ze względu na jej cel, niewątpliwie publiczność stawi się licznie do teatru.

— **Podziękowanie.** Zarząd Polskiego Białego Krzyża w Wilnie składa serdeczne podziękowanie za łaskawą i skuteczną pomoc w zorganizowaniu balu w dniu 6 kwietnia 1929 roku komitetowi organizacyjnemu balu pod przewodnictwem JWp. inż. A. Przygodzkiego, oraz JWpp. pułk. Giżyckiemu, Jadwidze Glatmanowej, generałowej Krok-Paszkowskiej, Henrykowi Karczewskiemu, Jerzemu Kamińskiemu, Aleksandrze Kowalewskiej, Bolesławowi Leszczyńskiemu, Hannie Mieszkowskiej, Józefostwu Parczewskim, Izabelli Przygodzkiej, Gustawowi Przewłockiemu, Jadwidze Reisowej, Stanisławowi Riedlowi, Józefowi Robakowskiemu, Eugenjuszostwu Siedleckim, Katarzynie Świdzińskiej, majorowej Trzebińskiej, doktorowej Wińczowej, Ninie Wojciechowskiej.

Sprawozdanie kasowe po zamknięciu rachunków poda zarząd Polskiego Białego Krzyża.

NADESŁANE

— **Sensacyjne wygrane.** Dowiadujemy się, że popularna loterja Ligi Morskiej i Rzecznej ogłosiła dodatkowe cztery wygrane w formie bezpłatnych (bez żadnych kosztów przejazdu i utrzymania) wycieczek morskich z Gdyni do Londynu.

Ponieważ ciągnienie tej loterji odbędzie się nieodwołalnie 22 maja, będzie można zwiedzić już wkrótce stolicę Anglji za 3 zł. (koszt biletu loterji).

TEATR i MUZYKA.

REDUTA (na Pohulance).

„Uciekła mi przepióreczka"... Dziś komedja Stefana Żeromskiego **„Uciekła mi przepióreczka"**... Postacie Przełęckiego i Smugonia kreują Juljusz Osterwa i Stefan Jaracz. Inne postacie odtworzą: J. Kossocka, J. Zielińska, T. Białkowski, S. Butkiewicz, J. Karbowski, St. Larewicz, K. Pągowski, B. Piotrowski, L. Wołłejko i K. Vorbrodt.

Początek o godz. 20-ej.

Bilety wcześniej w „Orbisie" i od godz. 17-ej w kasie teatru.

Jutro **„Murzyn Warszawski"** z St. Jaraczem.

— **Zapowiedź Reduty.** Najbliższą nowością zespołu Reduty będzie komedja Ruszkowskiego p. t. **„Wesele Fonsia"** z gościnnym występem **Antoniego Fertnera**, znakomitego artysty teatrów miejskich w Warszawie.

TEATR POLSKI (sala „Lutnia").

— **„Książe Józef Poniatowski".** Dziś ku uczczeniu Konstytucji 3-go maja Teatr Polski daje dwa widowiska od godz. 3 i 5 m. 30 p. p., na których odegrana zostanie sztuka J. A. Hertza **„Książe Józef Poniatowski"**. Oba te widowiska grane będą specjalnie dla młodzieży, dochód zaś z nich przeznaczony jest na rzecz Polskiej Macierzy Szkolnej.

— **„Dr. Stieglitz".** Dziś o g. 8 m. 30 w. grany będzie przezabawny **„Dr. Stieglitz"**.

— **Święto dzieci.** W niedzielę o g. 3-ej pp. grana będzie bajka czarodziejska **„Za Siedmioma Górami"**, która na premjerze wywołała zachwyt młodocianych widzów. Postacie: Pasibrzucha, Dusigrosza, Brata-Chwata, Żaby-Królewny, staruszki matki, Chochlików, Gnomów, Duchów leśnych, które umieją takie zawrotne wyprawiać harce, były gorąco i rzęsiście oklaskiwane.

— **Popis zespołu A. Reizer-Kapłan.** W niedzielę o godz. 12 m. 30 w poł. odbędzie się wiosenny popis zespołu tanecznego A. Reizer-Kapłan, składającego się z 50 uczenic. Na oczach społeczeństwa wileńskiego zespół ten, który przed paru laty stawiał pierwsze kroki, obecnie jest wszechstronnie wyszkolony i nader estetyczne robi wrażenie.

W programie: Chopin, Grieg, Rubinsztejn, Rachmaninow, Wieniawski, Yosithomo (suita chińska) i wiele innych.

— **Występy Marji Gorczyńskiej w Teatrze Polskim.** W poniedziałek na repertuar Teatru Polskiego wchodzi najnowsza lekka komedja St. Krzywoszewskiego **„Panienka z Dancigu"** z Marją Gorczyńską w roli tytułowej. W Warszawie **„Panienka z Dancigu"** grana była sto razy z rzędu i dlatego zapowiedziane oddawna występy Marji Gorczyńskiej w Wilnie uległy zwłoce. Marja Gorczyńska tą ostatnią swą kreacją wprost oczarowała stolicę.

Bilety już są do nabycia w kasie teatru.

Popierajcie Ligę Morską!

Kino Miejskie kulturalno-oświatowe SALA MIEJSKA Ostrobramska 5.

Od dnia 3 do 7 maja 1929 roku włącznie będzie wyświetlany monumentalny arcyfilm: **POETA—ŻEBRAK** (Ballada o wisielcu). Dramat w 9 aktach z życia Francois Villona, pierwszego poety francuskiego. W rolach głównych **JOHN BARRYMORE i CONRAD VEIDT** Kasa czynna od g. 3 m. 30. Początek seansów od g. 4-ej.

KINO-TEATR **„HELIOS"** Wileńska 38.

DZIŚ! Super-Sensacja Erotyczna! — Najpiękniejszy i najbardziej wzruszający film doby obecnej! Płomienna, boska **Greta Garbo** jako ogarnięta szałem miłosnym, nienasycona kochanka w potężnem arcydziele **ŻAR MIŁOŚCI** Film o niezwykłej wartości artystycznej reż. FREDA NIBLO, twórcy „Ben Hura". Film, dla którego każdy będzie miał jedynie słowa zachwytu. Uprasza się Sz. Publiczność o przybycie na początki seansów o godz. 4. 6, 8 i 10.15. Honorowe bilety nieważne.
Nad program: Najpiękniejsze kobiety Polski: „Miss Polonja" i „Miss Judea".

KINO-TEATR **Polonja** Mickiewicza 22.

Dziś olśniewający film! Niebywały dotychczas konkurs największych gwiazd ekranu IWAN PETROWICZ, MIKOŁAJ KOLIN, AGNES PETERSEN, MOZŻUCHINOWA i ALEKSANDER WERTYŃSKI w filmie **SZECHEREZADA** (Tajemnica Wschodu) Reżyserował słynny twórca „Casanowy" Aleksander Wołkow. Najwspanialszy przebój sezonu! Największy obraz świata! Gigantyczny film Rozhukana wyobraźnia wschodu w połączeniu z największą techniką kinematograficzną. UWAGA! Obraz „Szecherezada" niema nic wspólnego z mało wartościowym obrazem wyświetlanym ostatnio w kinie „Helios" p. t. „Szecherezada naszych dni" (Szeik Fazil). Upraszamy Sz. Publiczność o przekonanie się o wartości artystycznej naszego filmu. Początek seansów o godzinie 4, 6, 8 i 10.20

KINO **Piccadilly** Wielka 42.

DZIŚ! Po raz pierwszy w Wilnie najnowszy film sezonu 1929 r. Wieczór śmiechu i humoru, niepokonani dotąd królowie ekranu Rilff i Ralff w karkołomnej eskapadzie **RILFF i RALFF jako STRAŻACY** Najnowsza kreacja asów komizmu amerykańskiego. Wielki program humoru i sensacji w 12 wielkich aktach. UWAGA! W obrazie tym Rilff i Ralff pokonali bezapelacyjnie Pata i Patachona. — — — — Początek o godzinie 4-ej.

KINO **WANDA** ul. Wielka 30.

Dziś! Najpiękniejszy film obecnego Sezonu! podług powieści Stefana Żeromskiego reżyserji H. SZARO **Przedwiośnie** monumentalne arcydzieło w 12 aktach. Udział biorą Zbyszko Sawan, Marja Gorczyńska, Stefan Jaracz, Marja Modzelewska i Władysław Walter.

Kino Kolejowe **OGNISKO** (obok dworca kolejow.)

Dziś i dni następnych Przepiękny dramat w 10 aktach **O honor matki** podług noweli Magoga „Córka Pani Larsag". Niezmiernie ciekawa opowieść z życia współczesnego rozgrywająca się w Paryżu, Wersalu i Wenecji. Całkowity dochód z jednego dnia przeznaczony na budowę kościoła w Turmontach. Początek o godz. 5-ej popołudniu. Od 1 maja o godz. 6-ej popołudniu. W niedziele i święta o godz. 4-ej pop.

KINO-TEATR **Światowid** Mickiewicza 9.

DZIŚ PREMJERA! — Pierwszy raz w Wilnie! — — Najrozkoszniejszy film doby ostatniej p. t. **ROMANS ARCYKSIĘCIA** W rolach głównych niezrównani artyści ulubieńcy publiczności wileńskiej **Harry Liedtke i Xenia Desni** Nie bacząc na kolosalne koszty ceny nie podwyższone.

CALEL NOZ ul. NIEMIECKA 19 tel. 890.

NADESZŁY MODNE MATERJAŁY na sezon WIOSENNY i LETNI

Wełna, Jedwab, Kamgary, Szewioty e. t. c.

Firanki — Portjery — Dywany 1348

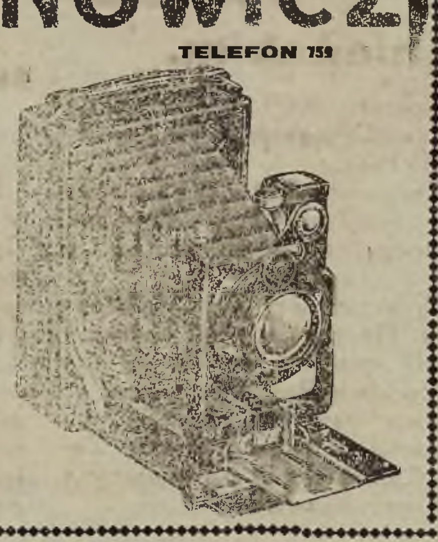
SKŁAD APARATÓW FOTOGRAFICZNYCH

M. RABINOWICZ

WILNO, WIELKA 12. TELEFON 759

POLECA W WIELKIM WYBORZE:

APARATY FOTOGRAFICZNE i przybory do nich.



Ceny dostępne. Dogodne warunki.

Laboratorjum fotograficzne stale czynne.

Wykonuje wszelkie zlecenia p. p. amatorów. 1341-1

Zawiadomienie.

3 Okręgowe Szefostwo Budownictwa w Grodnie ogłasza na dzień 14 maja 1929 roku o godz. 10-ta— przetarg nieograniczony na remonty kapitalne w Wilnie i Suwałkach.

Szczegółowe ogłoszenie ukaże się w „Polsce Zbrojnej".

3 Okr. Szef. Bud. Grodno.
1336-1 L. dz. 3349/Bud

Gotówkę w złotych lub dolarach przyjmujemy do ulokowania w każdej sumie najpewniej zabezpieczone. 1295-0
Wileńskie Biuro Komisowo-Handlowe Mickiewicza 21, tel. 152

ECOLE PIGIER de PARIS
pensjonat dla młodych panien w pobliżu Paryża (20 min.) Dobre odżywianie, świeże powietrze. Avenue 11, Novembre 18. LA VARENNE (Seine). Stenografja, handlowość i język francuski.

PRZETARG.

Magistrat m. Wilna ogłasza przetarg nieograniczony na sprzedaż używanych 12 silników elektrycznych prądu stałego i na dostawę w postaci ekwiwalentu wartości tych silników, różnych artykułów elektrotechnicznych, w-g sporządzonego w tym celu wykazu z wyrównaniem ewentualnej różnicy wartości gotówką, względnie materjałami elektrotechnicznemi, w-g określeń Magistratu

Wymagane wadjum wynosi 500 zł.

Ogólne warunki przetargowe, techniczne i wykonania dostaw, oraz ślepy kosztorys otrzymać można w biurze Sekcji Technicznej (Dominikańska 2) za opłatą 75 gr. od arkusza.

Magistrat zastrzega sobie prawo wyboru wśród współzawodników, uzależniając to od fachowych i finansowych zdolności firm

Przetarg odbędzie się o godz. 12, dn. 18 maja 1929 r. w biurze Sekcji Technicznej Oddział Wodociągów, Dominikańska 2.

KURJER WILEŃSKI S-KA Z OGRAN. ODP.

DRUKARNIA I INTROLIGATORNIA „ZNICZ"

Ś-TO JAŃSKA 1 - WILNO - TELEFON 3-40

DZIEŁA KSIĄŻKOWE, DRUKI, KSIĄŻKI DLA URZĘDÓW PAŃSTWOWYCH, SAMORZĄDOWYCH, ZAKŁADÓW NAUKOWYCH. BILETY WIZYTOWE, PROSPEKTY, ZAPROSZENIA, AFISZE I WSZELKIEGO RODZAJU ROBOTY W ZAKRESIE DRUKARSTWA

DRUKI JEDNO I WIELOBARWNE — OPRAWA KSIĄŻEK
PUNKTUALNIE — TANIO — SOLIDNIE

Od r. 1843 istnieje **Wilenkin** ul. TATARSKA 20.

Meble jadalne, sypialne i gabinetowe, kredensy, stoły, szafy, łóżka i t.d. Wykwintne Modne. NIEDROGO. Na dogodnych warunkach i na raty. Nadeszły nowości. 1309

LEKARZE

DOKTÓR MEDYCYNY **A. CYMBLER** CHOROBY WENERYCZNE i SKÓRNE Elektroterapja, Diatermia, Słońce górskie, Sollux. 1303 Mickiewicza 12 róg. Tatarskiej. Przyjmuje 9 — 2 i 5 — 7.

Dr. Kenigsberg CHOROBY WENERYCZNE, SKÓRNE i analizy lekarskie. Przyjmuje 9-12 i 4-8. Mickiewicza 4 tel. 1090. W. Z. P. 73

DOKTÓR **BLUMOWICZ** Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Wielka 21, Od 9 — 1 i 3 — 8. (Telef. 921).

Biuro Techniczno-Handlowe

A. KAWENOKI, Inżynier

Wilno, Wielka 66. Tel. 13-80 i 1047.

NAJPEWNIEJSZY i NAJDOGODNIEJSZY

Silnik „DEUTZ" Diesel'a

na gaz ssany z koksu, drzewa i torfu.

Wielki Złoty Medal Na Targach Północnych i Wystawie w Wilnie w roku 1928.

Żądajcie spis ustawionych silników. 1345

Nagrodzone na I-ch Targach Północnych i Wystawie Rolniczo-Przemysłowej w Wilnie—1928 r. Wielkim Złotym Medalem

Najlepsze instrumenty GEODEZYJNE:



Teodolity, niwelatory, astrolabje, goniometry, planimetry i etc.

powszechnie znanej firmy **GUSTAW HEYDE, Drezno**, TAŚMY MIERNICZE, RULETKI i PRZYBORY KREŚLARSKIE w wielkim wyborze SKŁAD FABRYCZNY w POLSCE **„OPTYK RUBIN", Wilno**, Dominikańska 17, telefon 10-58 1344

Najstarsza firma w kraju (egzystuje od 1840 roku).

MOTORY

Najtańsze, precyzyjne naftowe zawsze gotowe do ruchu bez podegrzewania **„BERNARD"**

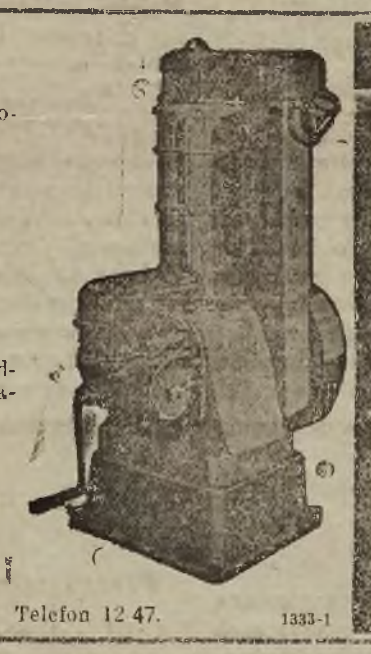
Cena loco skład Wilno.

1	Motor stojący	4 PS	zł. 1850.—
1	„ „	5 PS	zł. 2055.—
1	„ „	8 PS	zł. 2531.—
1	„ „	* 12 PS	zł. 3487.—
1	„ „	* 17 PS	zł. 5500.—
1	„ „	* 22 PS	zł. 6500.—

Motory oznaczone gwiazdką są z podstawą (fundamentem nadziemnym) i śrubami fundamentowemi.

Termin dostawy 4—6 tygodni.

Sprzedaż na raty.



Biuro Techniczno-Handlowe i Robót Inżynieryjnych wł. STANISŁAW STOBERSKI ul. Ad. Mickiewicza 27 Wilno Telefon 12 47. 1333-1

LICYTACJA.

Wileński Urząd Wojewódzki podaje do publicznej wiadomości o mającej się odbyć w dniu 10 maja r. b. o godz. 12-ej rano przy ul. M. Magdaleny Nr. 2 sprzedaży z licytacji publicznej jednej pary koni.

Za Wojewodę (—) *W. Hryhorowicz*
1329—2 naczelnik wydziału.

Przetarg.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Wilnie ogłasza na dzień 23 maja 1929 roku przetarg na roboty budowlane, konserwacyjne i drobne nowe.

Bliższe szczegóły w „Monitorze Polskim" z dnia 30 kwietnia 1929 roku № 100.

1337 Dyrekcja Kolei Państwowych.

PRZETARG.

Wileński Urząd Wojewódzki (Dyrekcja Robót Publicznych) ogłasza przetarg na roboty asenizacyjne w gmachach państwowych, znajdujących się na terenie m. Wilna.

Przetarg odbędzie się w dniu 14 maja r. b. o godz. 10 w lokalu Urzędu Wojewódzkiego w Wilnie przy ul. Magdaleny № 2 pokój № 78

Pisemne oferty winne być złożone w tymże dniu do godz. 12 i pół w kancelarji Oddziału Budowlanego pokój № 92, łącznie z pokwitowaniem Kasy Skarbowej na wpłacone wadjum przetargowe w wysokości 200 zł.

Do oferty winne być dołączone:

1) świadectwo przemysłowe,

2) dowód posiadania odpowiadającego przepisom sanitarnym taboru asenizacyjnego, wydane przez władze komunalne,

3) referencje instytucyj rządowych lub samorządowych, w których ubiegający się o roboty prowadzi względnie prowadził roboty asenizacyjne.

4) Pisemna deklarację, że warunki wykonania robót asenizacyjnych oraz warunki przetargów Min. Rob. Publ. ubiegającemu się o roboty są dokładnie znane.

Kosztorys ślepy wraz z warunkami przetargu otrzymać można w Urzędzie Wojewódzkim (Dyrekcja Rob. Publ.) pokój № 93 w godz. od 12 do 13. W tymże czasie wystawione są do przejrzenia projekt umowy oraz przepisany Min. Rob. Publ. o przetargach.

Urząd Wojewódzki (Dyrekcja Rob. Publ.) zastrzega sobie prawo wyboru oferenta bez względu na najniższą cenę.

Za Wojewodę w/z Dyrektor-Inżynier
1338 (—) A. Przygodzki.

Wszystkich, którzy posiadają jakiekolwiek informacje o obecnem miejscu pobytu Bronisława Leona Łaskiego, syna Jana i Marjanny z domu Krassuska małżonków ślubnych Łaskich, urodzonego dnia 24 marca 1889 roku w powiecie Łukowskim, gminie Jakusze, ożenionego z Kazimierą z Michalskich Łaską, ostatnio zamieszkałego w Siedlcach — uprasza się o podanie takowych do Konsystorza Ewangelicko-Reformowanego w Wilnie, ul. Zawalna 11. 1340

Rządca-ekonom z długoletnią praktyką we wzorowych gospodarstwach, zna się na wszelkich maszynach rolniczych z poważnemi referencjami, skromnych wymagań poszukuje posady od zaraz. Zgłoszenia do Administracji „Kurjera Wileńskiego". 1327 2

Mam sklep w ruchliwej dzielnicy, pożądani spólnicy mogący dać nabiał, mleko i produkty wiejskie, punkt bardzo dobry, klijentela liczna. Wiadomość: „INFORMATOR" Jagiellońska 8/14. 1331-2

Młoda inteligentna panna poszukuje jakiejkolwiek posady biurowej, najchętniej prywatnej sekretarki. Zna nieźle język francuski i rosyjski. Zgłoszenia proszę kierować do Administracji „Kurjera Wileńskiego" pod „Los 13". 1346

Wobec pojawienia się w Wilnie niepowołanych osób, mianujących się zastępcami samochodów marki „CHEVROLET" niniejszem komunikujemy, że jedynym naszym upoważnionym zastępcą samochodów osobowych i ciężarowych marki „CHEVROLET" na Województwo Wileńskie jest firma: **„Auto-Garaże" JAN SOBECKI, Wileńska 26, Wilno.**

Nadmieniamy jednocześnie, że powyższa firma posiada również wyłączne prawo sprzedaży oryginalnych części zamiennych do samochodów „CHEVROLET":

General Motors w Polsce, Warszawa, Wolska 103. 1339-1

LOSY 19-ej Loterji Państwowej WSZYSCY KUPUJĄ w słynnej i szczęśliwej kolekturze **E. LICHTENSTEIN i S-ka** Warszawa. Firma egz. od r. 1835. 1314
Oddział w Wilnie, WIELKA 44, tel. 425.
P.K.O. № 81051. Adres dla depesz „Lichtlos", Wilno. P.K.O. № 81051

Przy zakupach prosimy powoływać się na ogłoszenia w „Kurjerze Wileńskim".

Akt № 209-29

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Wilnie, Antoni Sitarz, zamieszkały w Wilnie, przy ul. Św. Michalskiej, zgodnie z art. 1030 U. P. C. ogłasza, iż w dn. 4 maja 1929 r. o g. 10 rano, w m. Bieniakonie, pow. lidzkiego, odbędzie się sprzedaż z licytacji publicznej majątku ruchomego Mejera Lewina, składającego się z urządzenia tartaku i in. ruchomości, oszacowanego na sumę 1335 zł., na zaspokojenie pretensji Berka Trakieniskiego.

1347-400-VI Komornik Sądowy A. Sitarz.

Ośrodek z dobremi zabudowaniami 8 klm. od st. kol. obszaru 40 ha sprzedamy po 100 dol. ha. Wileńskie Biuro Komisowo-Handlowe Mickiewicza 21, tel. 152

Fortepjan okazyjnie bardzo tanio do sprzedania. Oglądać od 12—6 popoł. Chocimska 40 m. 3. 1243-0

Nową maszynę do szycia „Singera" z powodu wyjazdu tanio sprzedam. Dowiedzieć się: Słowiańska 2a m. 1 Kalicki. 1343 1

Kupię DOM w śródmieściu za gotówkę. Podać adres w Admin. „Kurjera Wil." pod 34654.

Posiadamy duży wybór domów w rozmaitych dzielnicach Wilna, poczynając od 1000 dolar. i drożej WILNO, Gdańska 6 „Bolkomis" 1330 3

Domów wielki wybór. Wiadomość „INFORMATOR" Jagiellońska 8/14. 1334-3

MAJĄTKI i dzierżawy poszukiwano zgłaszać „INFORMATOR" Jagiellońska 8/14. 1332-4

Do intratnych interesów potrzebni **wspólnicy** Zgłoszenia „INFORMATOR" Jagiellońska 8/14. 1333-4

Bez kosztów przyjmujemy zgłoszenia na sprzedaż nieruchomości. 1304-1 Wileńskie Biuro Komisowo-Handlowe Mickiewicza 21, tel. 152

Poszukiwane mieszkania zgłaszać „INFORMATOR" Jagiellońska 8/14 1318-4

Willa i letnisko poszukiwane. „INFORMATOR" Jagiellońska 8/14 1319 3

ULOKUJĘ 4000 i 2000 dol. na I-szą hipotekę „INFORMATOR" Jagiellońska 8/14. 1317-1

KAWIARNIA „KRÓLEWIANKA" Wilno Królewska 9 Zakąski zimne i gorące. Piwo. Obiad z 2 dań z chlebem zł. 1.30. Abonament miesięczny zł. 32 „Gabinety".

ZGUBY

Zgubiona książkę wojskową wyd. przez P.K.U. Oszmiana na imię Władysława S czasny, zam. wieś Ugły gm. Hermanowickiej, powiatu Dziśnieńskiego, unieważnia się. 1326-1

DOKTÓR **D. Zeldowicz** choroby weneryczne, syfilis, narządów moczowych, Elektroterap. (Diaternia) od 9—1, od 5 — 8 wiecz.

Kobieta-Lekarz **Dr. Zeldowiczowa** kobiece, weneryczne, narządów moczow. od 12—2 i od 4 — 6 ul. Mickiewicza 24 W. Zdr. Nr 152.

Akuszerki

Akuszerka **Marja Brzezina** przyjmuje od 9 rano do 7 w. ul. Mickiewicza 30 m. 4. W. Zdr. Nr. 3093

INFORMATOR GRODZIEŃSKI

M. Miszewska LEKARZ-DENTYSTA przyjmuje od g. 9 do 11 i od 4 do 5-ej. Grodno, ul. Kołożańska 8.

Popierajcie Ligę Morską i Rzeczną

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Jagiellońska 3, Telefon 99. Czynne od godz. 9—3 ppoł. Naczelny redaktor przyjmuje od godz. 2—3 ppoł. Redaktor działu gospodarczego przyjmuje od godz. 6—7 wiecz. we wtorki i piątki. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Redaktor przyjmuje od godz. 12—2 ppoł. Ogłoszenia przyjmują się od godz. 9—3 i 7—9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. Nr. 80.750. Drukarnia — ul. Ś-to Jańska 1, Telefon 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrowy przed tekstem — 40 gr., w tekście I, II str. — 30 gr., III, IV, V, VI — 35 gr., za tekstem — 15 gr., kronika rekl. i komunikaty — 1.00 zł. za wiersz redakcyjny, ogłoszenie mieszkaniowe — 30 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenie cyfrowe i tabelaryczne — 50% drożej, z zastrzeżeniem miejsca — 25% drożej, w numerach niedzielnych i świątecznych — 25% drożej, zagraniczne — 100% drożej, zamiejscowe — 25% drożej. Dla poszukujących pracy 30% zniżki. Za numer dowodowy 20 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekstem 10-cio łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń. Oddział w Grodnie: ul. Bankowa 14.

Wydawca „Kurjer Wileński" S-ka z ogr. odp. „Kurjer Wileński" S-ka z ogr. odp. Druk. „Znicz" Wilno, ul. Ś-to Jańska 1, telefon 3-40. Redaktor odpowiedzialny Józef Jurkiewicz.